

Хируршки третмани на есенцијален тремор: Есенцијални/важни факти за пациентите

ШТО Е ЕСЕНЦИЈАЛЕН ТРЕМОР (ЕТ) И КАКВИ ТРЕТМАНИ ПОСТОЈАТ?

Есенцијален тремор (ЕТ) е најчесто нарушување на движењето. Кај пациентите со ЕТ присутен е тремор (тресење) на рацете, и поретко, тремор на главата, гласот, или друг дел од телото. Треморот на рацете, при ЕТ, обично се влошува кога рацете се држат испружени или кога се изведуваат фини движења со истите. Бидејќи нема лек за излекување на ЕТ, некои медикаменти/лекови можат овој тремор да го ублажат. Тоа се:

- Бета-блокери, како на пример propranolol
- Антиепилептични лекови, како primidone, gabapentin, topiramate
- Бензодијазепини, како clonazepam, alprazolam

На некои пациенти може да им помогнат ботулинум токсин-инјекции, аплицирани во мускулите кои се зафатени со тремор.

КОЈА Е УЛОГАТА НА ОПЕРАЦИЈАТА КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ЕТ?

Не сите пациенти со ЕТ имаат бенефит/полза од медикаментозниот третман. За пациенти со тежок тремор и тремор кој дава слаб одговор на медикаменти, хируршкиот третман може да биде терапија од избор. Кај повеќето од овие операции, таргет претставува дел од мозокот наречен таламус.

- Длабока мозочна стимулација (ДМС)
- Таламотомија
- Фокусирано ултразвучно зрачење (ФУЗ)
- Операција со гама-нож (ОГН)

ДМС (ДЛАБОКА МОЗОЧНА СТИМУЛАЦИЈА): ШТО Е ТОА?

Длабока мозочна стимулација (ДМС, DBS), е тип на мозочна операција каде тенка, изолирана жица, наречена електрода, се поставува длабоко во таламусот и се конектира со уред сличен на пејсмејкер, кој се поставува поткожно, во пределот на градите. Овој уред испраќа електрични сигнали до таламусот. Сигналите го подобруваат треморот на тој начин што ја намалуваат абнормалната мозочна активност во тој предел. Предноста на оваа терапија е што таа не предизвикува трајно оштетување на мозокот, освен ослабување на регионот каде е поставена електродата. За

сметка на тоа, електричните импулси ја модифицираат мозочната активност. ДМС може да се користи да се третираат и двете страни од телото.

ТАЛАМОТОМИЈА: ШТО Е ТОА?

Таламотомија е тип на операција каде тенка жица привремено се поставува во таламусот. Врвот на жицата се загрева со цел да изгори мал дел од ткивото на таламусот. Жицата се отстранува на крај од процедурата. Со ова се намалува абнормалната мозочна активност во предел на таламусот и се смирува треморот. За разлика од ДМС, таламотомија се користи за третман на само една страна од телото.

ФОКУСИРАНО УЗ-ЗРАЧЕЊЕ (ФУЗ): ШТО Е ТОА?

Слично на таламотомија, ФУЗ гори мал дел на ткивото од таламусот, со што се намалува треморот. Меѓутоа, кај ФУЗ нема потреба да се прави отвор на черепот. Наместо тоа, се користат фокусирани ултразвучни бранови за да се уништи мал дел на ткиво од таламусот. Овој ефект е сличен на таламотомија.

ОПЕРАЦИЈА СО ГАМА-НОЖ (ОГН): ШТО Е ТОА?

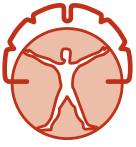
ОГН е друга процедура која користи радијациони зраци да изгорат мал дел од ткивото на таламусот, слично на таламотомија. Не се прави отвор на черепот. При радијација потребни се неколку недели/месеци за да се постигне ефект.

КАКО СЕ ИЗВЕДУВААТ ОВИЕ ПРОЦЕДУРИ?

Сите овие процедури бараат прецизна цел на мал дел од мозокот. Оттука, специјален тип на рамка за глава се користи за добивање на скенови на мозокот. Ова му овозможува на докторот внимателно да ја води електродата или гама-брановите до точното место во таламусот. Пациентот претежно е буден за време на овие процедури и учествува при тестирањето. Со ова докторот е сигурен дека треморот е редуциран, без притоа да се предизвикаат сигнификантни несакани ефекти.

КОИ СЕ ГЛАВНИ ОГРАНИЧУВАЊА И КОМПЛИКАЦИИ ОД ОВИЕ ТРЕТМАНИ?

Со овие третмани не се излекува ЕТ, па треморот може повторно да се јави. Како и кај секој третман, постојат ризици. Најчести ризици се:

Хируршки третмани на есенцијален тремор: Есенцијални/важни факти за пациентите

- намалена рамнотежа или координација
- потешкотии во говор
- отрпнатост во рацете и дланките, што може да се јави по интервенцијата.

Овие ризици се обично реверзибилни со промена на подесувањата на уредот за ДМС, но може да перзистираат кај другите третмани. Во ретки случаи, операцијата со ДМС и таламотомија, може да предизвика мозочен удар, или крвање во мозокот, и/или инфекција. После третман со ФУЗ (фокусиран ултразвук) или ОГН (операција со гама-нож), може да се развие инфламација/воспаление околу третираната регија.